

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 112/2012-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž., vo veci namietaného porušenia čl. 1, čl. 14, čl. 17 a práv podľa čl. 5 ods. 5, čl. 6 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Úradu inšpekčnej služby, sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sp. zn. ČVS: SKIS-259/IS-3-V-2011 zo 14. novembra 2011 a uznesením Okresnej prokuratúry Ružomberok č. k. 1 Pn 412/11-10 z 23. januára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď. o d m i e t a z dôvodu jej neprípustnosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2012 doručená sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 1, čl. 14, čl. 17 a práv podľa čl. 5 ods. 5, čl. 6 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Úradu

inšpekčnej služby, sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „úrad inšpekčnej služby“) sp. zn. ČVS: SKIS-259/IS-3-V-2011 zo 14. novembra 2011 a uznesením Okresnej prokuratúry Ružomberok (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 412/11-10 z 23. januára 2012.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 5. decembra 2010 podal na Obvodnom oddelení Policajného zboru v R. trestné oznámenie na rektora K. v R. (ďalej len „k.“) z dôvodu podozrenia zo spáchania trestnej činnosti. Podľa vyjadrenia sťažovateľa týmto trestným oznámením sa zaoberal npor. M. M., ktorý ho uznesením sp. zn. ČVS: ORP-895/OO-RK-2010 z 22. decembra 2010 odmietol.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ sa cítil byť postupom a niektorými výrokmi policajta npor. M. M. „zastrašovaný“, 2. septembra 2011 podal naňho trestné oznámenie pre podozrenie z trestnej činnosti. Toto trestné oznámenie vybavil úrad inšpekčnej služby uznesením sp. zn. ČVS: SKIS-259/IS-3-V-2011 zo 14. novembra 2011 tak, že ho odmietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 412/11-10 z 23. januára 2012 (na uznesení je zjavne nesprávne uvedený dátum 23. januára 2011, pozn.) zamietnutá ako nedôvodná.

V súvislosti s uvedeným sťažovateľ doplnil, že na rektora k. podal trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania prečinu ohovárania podľa § 373 Trestného zákona a prečinu poškodzovania cudzích práv podľa § 375 Trestného zákona, pretože podľa jeho názoru sa tento dopustil protiprávneho konania, v rámci ktorého ho mal ohovoriť. Sťažovateľ vyslovil názor, že npor. M. M. v danej trestnej veci postupoval svojvoľne a svojím konaním mal naplniť obligatórne znaky skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona. Z tohto dôvodu podal naňho trestné oznámenie, ktoré bolo vybavené vyšetrovateľom úradu inšpekčnej služby.

Vo vzťahu k uzneseniu úradu inšpekčnej služby sťažovateľ vyslovil názor, že vyšetrovateľ v ňom podcenil a bagatelizoval jeho trestné oznámenie, a to tým, že uviedol, že v ňom vyslovil len nespokojnosť s postupom npor. M. M. Naproti tomu sťažovateľ zastával

názor, že konanie npor. M. M. vykazovalo znaky trestného činu, a preto proti uzneseniu úradu inšpekčnej služby podal sťažnosť, o ktorej rozhodla prokurátorka okresnej prokuratúry tak, že ju zamietla.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal jednak uznesenie úradu inšpekčnej služby, ako aj uznesenie okresnej prokuratúry, a potom, ako citoval čl. 2 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), konštatoval: *„Už len tieto dva články ústavy Slovenskej republiky samotné vylučujú, aby bol štát postavený nad občana, ako to schvaľovaním pochybenia npor. M. M. mali robiť orgány činné v trestnom konaní zo Sekcie kontroly a inšpekčnej služby MV SR... a z Okresnej prokuratúry v Ružomberku.“*

Sťažovateľ súčasne uviedol, že úrad inšpekčnej služby a okresná prokuratúra v danom prípade odmietli zasiahnuť proti poškodzovateľovi a porušiteľovi jeho práv – npor. M. M. aj napriek tomu, že *„skutkový stav, dôkazy a platný trestný zákon“* trestné stíhanie odôvodňovali. Tým sa podľa jeho názoru dopustili namietaného porušenia ním označených práv a článkov dohovoru.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„1. A preto žiadam týmto Ústavný súd Slovenskej republiky o vynesenie Nálezu, v ktorom sa skonštatuje, že práva garantované čl. 5 ods. 5, čl. 6, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené boli, a že označené orgány činné v trestnom konaní (Inšpekčná služba MV SR, Okresná prokuratúra v Ružomberku) ich porušili aj porušením čl. 1 a čl. 17 Dohovoru.

2. Na základe vyslovenia porušenia označených práv žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky podľa čl. 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky o zrušenie uznesenia Inšpekčnej služby ČVS: SKIS-259/IS-3-V-2011 zo dňa 14. 11. 2011 a uznesenie Okresnej prokuratúry v Ružomberku 1 Pn 412/11-10 zo dňa 23. januára 2012, a žiadam o prikázanie trestného konania na základe môjho trestného oznámenia voči policajtovi M. M. zo dňa 02. 09. 2011 na základe dokázaného skutkového stavu a platných právnych noriem publikovaných v zbierke zákonov.

3. Na základe vyslovenia porušenia označených práv žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nemajetkovej morálnej a psychickej ujmy vo výške 150.000,- EUR (slovom: *jednostopäťdesiatisíc EUR*). Túto sumu odvodzujem z požiadavky finančného zadosťučinenia nemajetkovej morálnej a psychickej ujmy vo výške 50.000,- EUR (slovom: *päťdesiatisíc EUR*), ktorú som dôvodne požadoval podľa trestného poriadku v platnom znení v trestnom oznámení zo dňa 02. 09. 2011. Moja nemajetková morálna a psychická ujma sa označenými konaniami a rozhodnutiami Sekcie kontroly a inšpekčnej služby MV SR - Úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby (ČVS: SKIS-259/IS-3-V-2011 zo dňa 14. 11. 2011) a Okresnej prokuratúry v Ružomberku (1 Pn 412/11-10 zo dňa 23. januára 2012 so zlým dátumom 23. január 2011) vždy pomerne znásobovala, čiže každé znásobenie tejto ujmy si cením rovnako ako ujmu, ktorú mal trestnou činnosťou spôsobiť policajt npor. M. M., čiže každé znásobenie tejto nemajetkovej morálnej a psychickej ujmy si cením sumou 50.000,- EUR (slovom: *päťdesiatisíc EUR*). Aj ujmu spôsobenú Sekciou kontroly a inšpekčnej služby MV SR, aj ujmu spôsobenú Okresnou prokuratúrou v Ružomberku. K pôvodnej dôvodnej požiadavke zadosťučinenia 50.000,- EUR (slovom *päťdesiatisíc EUR*) teda pribudli dôvodné požiadavky dvakrát *päťdesiatisíc EUR* ((slovom: *dvakrát päťdesiatisíc EUR*), čo dovedna dáva výsledok zmienenej požiadavky 150.000,- EUR (slovom: *jednostopäťdesiatisíc EUR*).

4. Zodpovednosť dozorného prokurátora nad činnosťou M. M. ako orgánu dozoru a orgánu činného v trestnom konaní nemá byť podľa článku 127 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky dotknutá. Takisto nemá byť týmto rozhodnutím dotknutá ďalšia zodpovednosť tej dozornej okresnej prokuratorky v Ružomberku, ktorá mala dohliadať na zákonnosť a správnosť konania ohľadom trestného oznámenia na M. M...“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity je založený na tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu

podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 277/09).

Podstatou námietok sťažovateľa bolo tvrdenie, že uznesením úradu inšpekčnej služby sp. zn. ČVS: SKIS-259/IS-3-V-2011 zo 14. novembra 2011 a uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 412/11-10 z 23. januára 2012 došlo k porušeniu čl. 1, čl. 14, čl. 17 a jeho práv podľa čl. 5 ods. 5, čl. 6 a čl. 13 dohovoru, pretože podľa jeho názoru aj napriek tomu, že v danom prípade skutkový stav a dôkazná situácia jednoznačne nasvedčovali tomu, že npor. M. M. sa dopustil trestného činu, jeho trestné oznámenie bolo odmietnuté, čo potvrdila svojím rozhodnutím aj okresná prokuratúra.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd považuje podnet, ako aj opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre za účinný prostriedok nápravy, ktorého vyčerpaním pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sa možno domôcť ochrany svojich práv (m. m. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05).

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach (napr. III. ÚS 235/07, III. ÚS 157/08) vyslovil opakovane právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy (podnetu, opakovaného podnetu) v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu namietaného porušenia práv, ku ktorému malo podľa tvrdenia sťažovateľa dôjsť v súvislosti s postupom a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní (m. m. napr. I. ÚS 186/05).

Z obsahu sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ podal podnet podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre proti namietaným rozhodnutiam úradu inšpekčnej služby a okresnej prokuratúry, hoci tak mohol a mal urobiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. V okolnostiach prípadu možno podľa názoru ústavného súdu totiž podnet (a prípadne aj opakovaný podnet) považovať za iný právny prostriedok ochrany podľa § 53 ods. 1 zákona o prokuratúre, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje a na ktorého použitie je oprávnený podľa zákona o prokuratúre.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2012